

ČÍSLO 5 · 13. ROČNÍK

Nāma Hattā

Časopis Mezinárodní společnosti pro vědomí Krišny
zakladatel - áčárja A. Č. Bhaktivédanta Svámí Prabhupáda



Ganga - řeka řek

To nejlepší požehnání

Sláva Góvardhanu

seriály · novinky · filosofie · zajímavosti



Haré Kršna drazí oddaní a příznivci vědomí Kršny,

držíte opět další číslo Nama Hatty, letos už páté. Jako každý rok, vychází právě toto číslo během nejprázdnivějšího měsíce v roce, a to v měsíci Kártika. Toto období je velice příznivé pro vykonávání oddané služby, neboť cokoli v této době vykonáme pro potěšení Nejvyššího

Pána, je nám mnohonásobně přičteno na naše duchovní konto a Šrí Krišna je k nám ještě milostivější než kdykoli jindy. Využijme tedy této úžasné příležitosti a udělejme během tohoto měsíce aspoň něco malého navíc pro potěšení Pána Dámodara. Šrí Šrí Rádha Damodar kí džaj!

Za redakci časopisu

Divja-kišorí dd

Obsah

- 3** **SERIÁL**
Vzpomínky na Šrílu Prabhupádu z knihy „What is the Difficulty?“
- 5** **KOUTEK**
poezie
- 6** **SERIÁL**
Věčná kultura duše Ganga
- 9** **BHAKTIJÓGA V PRAXI**
Rodinný život ve vědomí Krišny
- 12** **KRIŠNA KATHÁ**
Šrí Góvardhana Kathámrita
- 16** **OHLÉDNUTÍ**
Bhaktin program
- 19** **ESEJ**
To nejlepší požehnání
- 24** **RECEPT**
Nán - indický chléb

Redakce

Jarmila Vojtěchová
Náma Hatta, Soukenická 27,
110 00 Praha 1, tel: 605 700 876
e-mail: divyakisori@gmail.com
www.harekršna.cz
www.gangamovie.com
www.govindabutik.cz

ZODPOVĚDNÝ REDAKTOR:
Divja-kišorí dévi dásí

GRAFIKA: Michal Hora

SPOLUPRACOVALI:
Dharmí dás, bh. Kristina,
bhakta Robert, Šrutakírti dás,
Punja Pálaka dás

PŘEKLADY:
Oldřich Janota (What is the difficulty?), bh. Ondřej Hládek (To největší požehnání), Líla Purušótama dás (Šrí Góvardhana Kathámrita), bh. Kristina (Grihasta - příručka)

Registrační číslo MK ČR E 16036

Duchovní jména

Členové Mezinárodní společnosti pro vědomí Krišny dostávají jména Pána Krišny nebo Jeho oddaných ve spojení se slovem dás (ženy dásí), což znamená „služebník“. Například jméno Krišna dás znamená „služebník Krišny“.

Kde nás najdete

Česká republika

ISKCON

Centrum pro vědská studia,
Jílová 290, 155 21 Praha 5 – Zličín,
tel. 257 950 391

Farma Krišnúv Dvůr, Městečko
u Benešova č. 1, 257 28 Chotýšany,
tel. 317 796 008

Náma Hatta centrum Brno, Durdáko-
va 34, Brno sever - Černá pole,
tel. 604 472 982, 731 445 474

Náma Hatta centrum – Čakra,
Lutotín 7, 798 41 Kostelec na Hané,
tel. 582 373 245

Vegetariánské restaurace

Góvinda, Soukenická 27, Praha 1,
tel. 224 816 631

Góvinda, Na hrázi 5, Praha 8,
tel. 284 823 805

Balaráma, Orlická 9, Praha 3,
tel. 222 728 885

Slovenská republika

ISKCON

Nová Ekačakra, Abranovce 60,
082 52 pošta Košovce,
tel. +421 517 798 482

Vegetariánské restaurace

Góvinda, Obchodná 30, Bratislava,
tel. +421 903 617 031

Góvinda, Puškinova 8, Košice,
tel. +421 556 200 428

Góvinda, Hlavná 70, Prešov,
tel. +421 517 722 819

Vzpomínky na Šrílu Prabhupádu z knihy „What is the Difficulty?“



Šrutakírti dás byl dva a půl roku osobním služebníkem Šríly Prabhupády

Dvakrát kolem světa za 481 dní

7. září 1972 až 31. prosinec 1973

Moje první služba: „Umyj to.“

7. září 1972, ISKCON Nový Vrindaván, Západní Virginie

Večer před tím, než jsem se stal osobním služebníkem Šríly Prabhupády.

Šríla Prabhupáda byl tehdy v Novém Vrindavánu již týden, ale já jsem za tu dobu neviděl nic jiného než zařízení kuchyně v Bahulabanu. Příšerně jsem záviděl svým duchovním bratrům a sestrám, kteří každý den chodili na kopec za Prabhupádou a slyšeli ho přednášet, zatímco já jsem vařil pro několik set oddaných od půl čtvrté ráno do devíti večer. Všichni se tu sjeli za Prabhupádou na výroční slavnost Džánmaštamí. Byl jsem z toho nesvůj, protože jsem neměl čas ani na svoji džapu. V Los Angeles jsem si totálně navykl na Prabhupádovu osobní společnost a předčítání knihy Krišna v jeho zahradě. Litoval jsem se čím dál víc.

Asi v devět večer, když jsem bědoval nad svým neštěstím, vešel do kuchyně Mahárádž Kírtanánanda a culil se jako sluníčko.

„O co, že to neuhodněš?“ povídá. „Budeš Prabhupádovým osobním služebníkem. Zítرا ráno s ním jedeš do Pittsburgu.“

Stalo se to tak rychle, že jsem se nezmohl ani na slovo, neměl jsem čas na nějaké přemýšlení. Byl jsem

radostí bez sebe, roztřesený a vyčerpaný, všechno najednou.

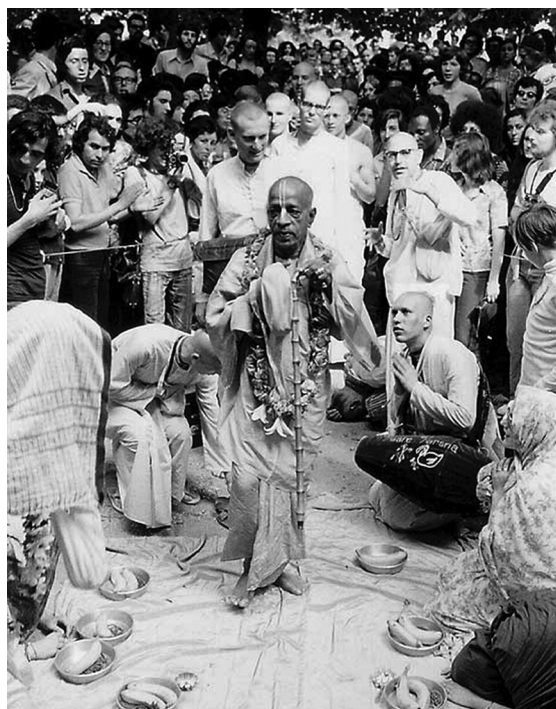
V šest ráno mě Svámí Kírtanánanda dovedl do Madhuvanu, nevelké jednopatrové budovy na statku, kde Šríla Prabhupáda přebýval. Pořád ještě jsem byl v šoku. Vstoupili jsme do malého obývacího a já jsem složil poklonu.

„Tohle je Šrutakírti, Šrílo Prabhupádo,“ řekl Kírtanánanda. „Skvěle vaří.“

„To je báječné,“ odpověděl Šríla Prabhupáda s úsměvem.

„Ale neumí masírovat,“ pokračoval Kírtanánanda. „To nevádí,“ řekl Prabhupáda. „Masírovat dokáže každý. To je úplně jednoduché.“

Potom Šríla Prabhupáda zvedl ze země u stolu lotu, nádobu, která se v Indii používá k osobní očištění po toaletě, a řekl hlubokým hlasem: „OK. Pojď se mnou.“





nosti přijmout upřímně proces vědomí Krišny, jsem svoji službu po pár krátkých letech ztratil. Teď, s velkou lítostí, prosím Nejvyššího Pána Krišnu, aby mě, hlupákovi, dal ještě jednu šanci sloužit svému duchovnímu otci.

Šrílo Prabhupádo, bez Tebe se cítím ztracený a osamělý. Nevím, co si sám se sebou počít. Je to velmi bolestné. Můj drahý duchovní učiteli, lituji, že jsem tolik času promarnil smyslovými radovánkami. Šrílo Prabhupádo, toužím po tom, abych mohl být dál Tvým poníženým služebníkem. Přál bych si být s Tebou a umývat tvoji lotu.

„...jen jsem chtěl vědět, jak jsi rychlý.“

8. září 1972, ISKCON Pittsburgh, Pensylvánie

Byl to můj první den osobního služebníka Šríly Prabhupády. Celý můj dosavadní výcvik sestával z toho, že jsem se jednou díval, jak Sudáma Mahárádž Šrílu Prabhupádu masíruje.

„Když Prabhupáda zazvoní na zvonek, hned utíkej do jeho pokoje a zeptej se ho, jak mu můžeš posloužit,“ dostal jsem instrukce.

Byly asi dvě hodiny odpoledne, když zvonek zazvonil. Nervózně jsem naklusal do Prabhupádova pokoje a složil mu poklonu. Když jsem vstal, zeptal jsem se: „Co pro vás mohu udělat, Šrílo Prabhupádo?“

Prabhupáda se usmál a odpověděl: „Ale nic. Jen jsem chtěl vědět, jak jsi rychlý.“

Když jsem takto úspěšně splnil svůj první úkol, vrátil jsem se do svého pokoje a poprvé za posledních čtyřiaadvacet hodin jsem si oddechl. Šríla Prabhupáda mě s přehledem dostal z křeče svým smyslem pro humor, velkorysosti a laskavosti.

To bylo poprvé, kdy mě Šríla Prabhupáda zvoněním zavolal do svého pokoje. V následujících dvou letech jsem vcházel do jeho pokoje a skládal poklonu tisícokrát. Od prvního dne mi umožnil pochopit, že je to něco, co bude vždy vzrušující a prospěšné. Bez ohledu na to, zda jsem mu nesl jeho oběd, nebo byl pokáraný za nepozornost ve službě. Vždy mi předváděl kvality čistého oddaného, a dával mi pocítovat hrdost na to, že jsem služebníkem služebníka Krišny.

Vyšel zadními dveřmi a vydal se na konec chodníku. Tam se na okamžik zastavil a obrátil se ke mně.

„Dobrá, počkej tady,“ nařídil mi.

Pak pokračoval dalších pár metrů do lesíku. Po několika minutách se vrátil na začátek chodníku, kde jsem podle jeho příkazu čekal já. Když šel kolem mě, podal mi lotu a řekl: „Správně. Umyj to hlinou a vodou.“ Potom odkráčel zpátky do statku.

To, jak se mnou toho dopoledne jednal, bylo úžasné. Žádné cukrbliky, žádné „prosím“ nebo „děkuji“. Okamžitě mi dal najevo, že moje postavení je být jeho podřízeným služebníkem, který mu bude k službám v čemkoliv a bude pečovat o jeho tělesné potřeby. Byl jsem zcela blažený z toho, že jsem věděl, co je moje služba. Dostal jsem tehdy tu nejužasnější službu starat se o transcendentální tělo Božího služebníka.

Byl to vlastně první den mého života. Poprvé jsem rozuměl tomu, k čemu jsou mé tělo a má mysl určené. Bohužel, kvůli mladickému neklidu a neschop-

Říkání o odříkání

Říkám si o odříkání
V odříkání vždy moudří žili
Hloupým se zdá že omezuje

Byli by se jím neopili

Tajemství změny charakteru
Škola tolerancí podmínek
Chůze naboso v přímém směru
I když tlačí ne jeden kamínek

Ten proces prošel zrna od plev
Vzešly jím velké osobnosti
Přímo, bez pochyb a prodlev
Poznaly cenu skutečnosti

A proto činí velké skutky
Spánkem na vavřínech nežijí...
A zatímco i z omylů staví schůdky
Hlupáci se rovinou opíjí



Věčná kultura duše

Význam vaišnavských obřadů a védské kultury



Šríla Vrindávan dás Thákur uvádí ve své Šrí Čaitanja Bhágavatě, že Krišna je v tomto světě přítomný ve čtyřech podobách: v podobě Šrímad Bhágavatamu, Tulasí, Gangy a Vaišnavů. Védská písma potvrzují, že tito čtyři jsou stejně dobří, jako Krišna Samotný. Jinými slovy, pro duchovní pokrok je nezbytné naslouchat přednáškám ze Šrímad Bhágavatamu, uctívat Tulasí a Gangu a sloužit Vaišnavům, oddaným Pána.

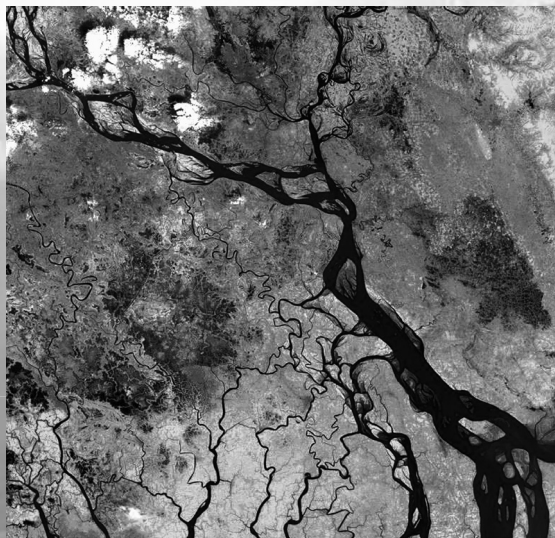
GANGA

PRVNÍ ČÁST

Není na světě řeka, která by byla tolik milovaná a uctívána tolika milióny lidí. Lidé přicházejí k břehům Gangy, aby se v jejích vodách vykoupli a očistili tak své vědomí. Jiní touží po osvobození z hmotného světa, nebo splnění svých tužeb, či proto, aby získali uctíváním Gangy nějaké požehnání pro sebe a své příbuzné. Na březích Gangy je rozseto na tisíce posvátných poutních míst, které jsou pro tyto účely využívány, ale v písmech je uvedeno, že Ganga je Tírtha - Tírtha, největší ze všech svatých míst. Není třeba chodit tisíce kilometrů na nějaké určité místo, protože kdekoliv teče Ganga, tam je možné získat prospěch z koupele a uctívání Gangy. Nejznámější z posvátných míst na březích Gangy jsou Gómukh, Gangotrí, Déva Prajág, Hršíkés, Haridvár, Prajág Rádža, Váranásí, Navadvíp, Šántipura a Ganga Ságara.

Ve Šrímad Bhágavatamu je popsán příběh, jak řeka Ganga sestoupila z duchovního světa. Kdysi dobyli démonští Asurové nebeské planety a vyhnali Indru a ostatní polobohy z jejich domovů. Aditi, matka těchto polobohů se pro to velmi rmoutila a vykonávala z tohoto důvodu velká odříkání a modlila se k Pánu Krišnovi, aby vrátil jejím synům





Ganga je popsána v Puránách takto: „Ganga, ve své osobní podobě, má bílou pleť, sedí na hřbetě krokodýla. Má čtyři ruce, tři oči a půvabně ozdobené tělo květinovou girlandou. Ve dvou rukách drží nádobu ozdobenou drahokamy a bílý lotosový květ. Další její dvě ruce naznačují, že je připravena udělit požehnání a ulevit od strachu. Je oblečena v bílých šatech, ozdobená perlami a drahokamy, její obličej září s výrazem potěšení. Zaplavuje povrch země nektarem a je uctívána ve všech třech světech.,,

nebesa zpět. Pán Krišna se proto zjevil jako trpasličí bráhmana Vámanadéva, aby třemi kroky překročil celý vesmír, oklamal a zajal vůdce Asurů, Balio Maharádže. Když tak činil, udělal svým palcem u nohy velký otvor v obalech vesmíru a tím otvorem začala z duchovního světa přitékat řeka Ganga.

Později na žádost krále Bhagíraty začala Ganga přitékat z nebeských planet i na planetu Zemi. Její pramen je vysoko v Himalájích na místě, kterému se říká Gómukha. Podobně jako na jiná poutní místa podél řeky Gangy, i sem proudí neustále mnoho poutníků, aby se vykoupli v úplně ledové, ale přesto očistující vodě.

Poté Ganga protéká celou Indií až k Indickému oceánu a odtamtud dolů na nižší planetární systém jako řeka Viradžá.

Na různých místech v písmech se můžeme dočíst o osobních podobách Gangadévi. Když se Pán Krišna chystal sestoupit z duchovního světa, aby prožil své zábavy ve Vrindavánu, Mathuře a Dvárace, Gangá se před ním objevila jako Mitravindá, jedna ze tří dcer královny z Avanti. Mitravindá se později vdala za Krišnu ve Dvárace jako jedna z jeho nejdražších manželek. Ganga je spolu se Sarasvatí a Lakšmí věčnou společnicí Pána Višnu na Vaikuntě. Jako dcera Himavána, krále Himalájí, je známá pod jménem Adri Rádža Suta. Protože se objevila na Zemi díky modlitbám krále Bhagíraty, je známa jako jeho starší dcera, Bhagíratí. Poté, co vyrušila Džahnu ríšiho z meditace, on ji spolkl a později znovu pustil a proto je známá jako Džáhnvi. Jako krásná manželka krále Šantánua má jméno Kamrá a Šan-





tánu Valabha. Jejím synem se tehdy stal praotec Bhíšmadéva. A nakonec se zjevila jako dcera Pána Nitjánandy, Šrímatí Ganga Deví.

Uctívat Gangu a sloužit jí můžeme různými způsoby. Asi nejnámějším způsobem je prostě se v ní vykoupat, s úctou a pokorou. Pokud není možné, abychom jeli do Indie, můžeme na Gangu myslet, nebo volat její jméno, či o ní mluvit a takto dosáhneme stejného výsledku, jako bychom se v ní vykoukali. Můžeme někomu darovat vodu Gangy, nebo vykou-

pat Božstvo Nejvyššího Pána její vodou. To jsou jen některé z možností, jak službou Ganze dosáhnout její milosti a udělat duchovní pokrok.

„Ten kdo vysloví: Ganga, Ganga! Dokonce i ze vzdálenosti mnoha set kilometrů od řeky, stane se očištěný ode všech hříchů a dosáhne Vaikunty, světa Pána Višnu.“ Déví Purána

pokračování příště



Rodinný život ve vědomí Krišny



Grihasta ášram je důležitou a nedílnou součástí systému daiví varnášramy. Tato příručka o grihasta ášramu je založena na informacích sesbíraných ze spisů Šríly Prabhupády v jeho cenných významech ve Šrímad Bhágavatamu a Bhagavadgítě, z jeho přednášek a dopisů a z příspěvků mnoha vedoucích oddaných ISKCONu.

Jednání mužů grihastů se ženami:

V každodenním životě musí muži grihasti jednat s ženami a obráceně. Také jednají s brahmačáríny a sanjásíny. Je velice důležité, aby byla správně zachována posvátnost každého ášramu. Následující vodítka shledali oddaní praktickými:

- ☛ Považujte každou ženu kromě své manželky za svou matku

- ☛ Je dobré být si vědom toho, že grihasta ášram není oprávnění k volnému sdružování s ženami. Šríla Prabhupáda často podotýkal, že kontakt mezi mužem a ženou je podobný kontaktu mezi ohněm a máslem. Vyvarujte se fyzickému kontaktu. To platí i po svatbě!

- ☛ Buďte uctiví, ne lehkovážní.

- ☛ Mluvit s jinými ženami by se mělo jen v případě potřeby, nejlépe v přítomnosti vlastní manželky.

- ☛ Rady vyhledávejte u mužů.

- ☛ Služby, které zahrnují příliš mnoho interakcí s ženami, by měly být vykonávány skrze manželku.

Jednání mužů grihastů s brahmačáríny a sanjásíny:

- ☛ Buďte přátelští, ale uctiví. Vzdávejte úctu jejich aktu odříkání.

- ☛ Neměli bychom cítit nadřazenost a dívat se na ně spatra proto, že nejsou hmotně produktivními osobami ve společnosti.

- ☛ Lidská společnost potřebuje službu brahmačárích a sanjásínů. Jednejte tak, abyste brahmačárím a sanjásínům pomohli udržet jejich sliby celibátu v tomto složitém věku Kali.

Jednání žen v grihasta ášramu s muži:

- ☛ Mluvit s muži by se mělo jen v případě potřeby, nejlépe v přítomnosti vlast-

ního manžela. Grihasta ášram nedává oprávnění k volnému sdružování s muži. Vyhněte se fyzickému kontaktu. Pravidlo ohně a másla platí i po svatbě.

- ☛ Rady vyhledávejte u žen, nebo pokud je to nutné tak u mužských poradců v přítomnosti jejich manželky.

- ☛ Služby, které zahrnují příliš mnoho interakcí s brahmačáríny nebo jinými muži, by měly být vykonávány skrze manžela.

Jednání žen v grihasta ášramu s brahmačáríny a sanjásíny:

- ☛ Měly byste se vyvarovat lehkovážnému jednání a nebo hovorům či snahám přitáhnout pozornost, např. hihňání nebo



hlasitému smíchu atd. Vždy byste měly být oblečené podle správné vaišnavské etikety.

☛ Vdané ženy by měly být doprovázeny svými manžely, když se setkávají se sanjásíny a brahmačáríny. Pokud tomu tak není, měly by být s jinou ženou. Toto pravidlo se dá vztáhnout i na svobodné matadží. Pro duchovní blaho společnosti musí být zachována vážnost a posvátnost brahmačáří a sanjásí ášramu.

Chování domácích zvířat:

☛ Vaišnava je přirozeně laskavý. Šivánanda Sēna, důvěrný žák Čaitanji Maháprahua, dovolil jednomu psu, aby se připojil ke skupině oddaných, kteří putovali z Bengálska do Džagannáth Purí, aby měli daršan Pána Čaitanji Maháprahua. Pán Gauranga osobně psa nakrmil a poslal ho zpátky k Bohu. Nicméně z hlediska čistoty je doporučeno, abychom neměli domácí mazlíčky uvnitř domu.

☛ V období, které právě uplynulo, mívali grihastové krá-



vy a voly, o které se starali. Gópalan a Gó-rakšja jsou důležitými védskými principy, které by měli všichni grihastové cítit a vážit si jich.

☛ Vstřebávat ducha otevřeností a službu všem živým bytostem je důležitým aspektem života grihastů. Jelikož v centru grihastu ášramu je Krišna, způsob života grihasty je zbožný. Nicméně, jsou zde další odpovědnosti.

Jaké by mělo být vědomí grihasty ohledně toho, zda nemít děti či zplodit syna/ dceru:

Oddanému grihastovi nezáleží na tom, zda má syna nebo dce-

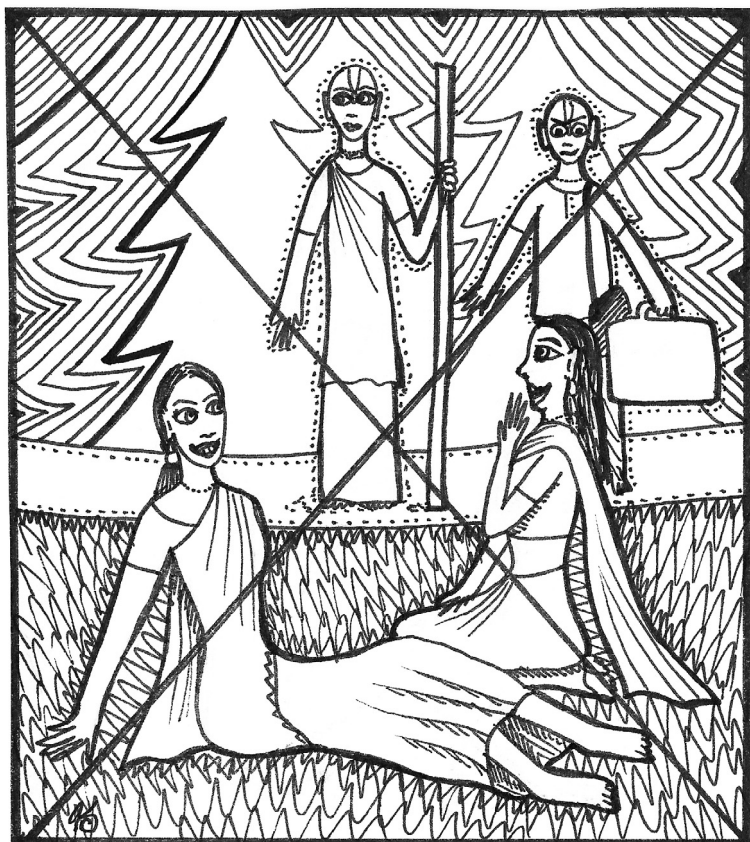
ru nebo žádné děti. Proč je tomu tak?

☛ Protože oddaný chápe, že vůle prozřetelnosti je nejvyšší a že s ní musí být člověk spokojen.

☛ Oddaný si je vědom toho, že není po své smrti předurčen cestovat po tomto hmotném světě. Jeho touhou je jít zpátky domů zpátky k Bohu.

☛ Oddaný neprahne po synovi či dceři. Pokud přijdou, je šťastný a snaží se je učinit vědomými si Krišny.

Oddaný nezávisí na svém synu nebo dceři. Plně závisí na Krišnovi. Jakékoli dítě, které se narodí v rodině oddaných, je výjimečný dar.



Jaké by mělo být vědomí oddaných, kteří se rozhodnou nemít děti?

Grihasta ášram znamená expanze. Je normální mít dítě. Dvojice si musí určit důvod, proč nechce potomky.

Je to kvůli lenosti? Vychovávat dítě může znamenat těžce pracovat, aby se vydělalo více peněz. Žena možná nechce projít utrpením porodu a nočního bdění. Pokud toto je důvod, proč nemít děti, pak to není odříkání. Dvojice by se měla obrátit na starší oddané o radu a dát svému manželskému životu správný směr.

Povinnosti vůči dětem v grihasta ášramu:

Malé děti jsou jako houby. Nasávají vědomí Krišny a prakticky není potřeba je ničemu jinému kromě vědomí Krišny vystavovat. Děti bychom měli chránit od světských požitků tím, že budeme doma pěstovat radostnou Krišny si vědomou atmosféru, aby byly úplně spokojené a aby byly jejich tvořivé schopnosti správně nasměrovány. V moderní společnosti naneštěstí rodiče nemají na své děti čas. Dávají jim pohodlí, ale ne dostatečnou náklonnost a zájem, které jsou potřeba ve všech obdobích jejich života. Děti bychom měli vést s láskou a disciplínou. Opatrně bychom

měli používat pokyny Čánakji, že dětem by mělo být dopřáváno hojné lásky do jejich pěti let, do deseti let by měli být trénováni, pokud je to třeba, a jakmile dítě dosáhne šestnácti let, měli bychom s ním jednat jako s přítelem.

- Rodiče by neměli vystavovat děti přílišnému studijnímu tlaku. Každé dítě má od Boha danou inteligenci a schopnosti. Rodiče by se měli neustále snažit vytvořit správné podmínky pro fyzický, intelektuální a duchovní pokrok dítěte. Rodiče by se měli snažit dostat ze svého dítěte to nejlepší tím, že vyvinou vztah lásky a důvěry, že budou respektovat pocity dítěte a vždy budou vyvíjet upřímnou snahu vštípit mu dobré životní hodnoty.

- Nikdy dítě před ostatními neponižujte ani ho nespravedlivě nesrovnávejte. Může to mít na dítě nepříznivý psychologický vliv.

- Rodiče by se neměli v přítomnosti dítěte hádat nebo přít, ani by neměli kritizovat ostatní oddané. Dítě má přirozený pud obdivovat své rodiče a často na ně pohlíží jako na vzory. Proto, jednak by se neměly vést hádky, a rozhodně ne před dítětem.

Přeložila: bhaktin Kristina



Šrī Góvardhana Kathámmurīta

Sláva a identita Góvardhanu

Védská písmena nás informují, že identita Góvardhanu může být chápána dvěma způsoby. Za první, jako největší služebník Pána Kršny a za druhé jako Pán samotný, svayam bhagaván Šrī Kršna.

Góvardhan jako největší služebník

Ve společnosti ostatních gópií z Vrindávanu opěvovala jednou Šrímatí Rádhárání kopec Góvardhan těmito slovy:

*hanájam adrir abalá hari-dása-varjō
jad ráma-kršna-čarana-sparaša-pramódah
mánam tanosti saha-gó-ganajos tajor jat
páníja-sújavasa-kandara-kandamúlah*

Ze všech služebníků Pána, je tento kopec Góvardhan nejlepší! Ó mé přítelkyně, tento kopec zásobuje Kršnu a Balarámu s Jejich telátky, kravami a přáteli všemi nezbytnostmi, jako je voda k pití, velice jemná tráva, jeskyně, ovoce, zelenina a květiny. Tímto způsobem tento kopec slouží Pánu. Kopec Góvardhan vypadá velice radostně, jelikož se ho dotýkají lotosové nohy Kršny a Balarámy. (ŠB 10.21.18)

Jako nejlepší ze všech služebníků, kopec Góvardhan zajišťuje Kršnovi s Balarámou a všem obyvatelům Vrindávanu všechny životní nezbytnosti. Studenou čistou vodu ze svých mnoha vodopádů, med, mangový džus a džus z ovoce „pilu“, velké množství různých druhů bylinek, kořinek, ovoce, rostlin a čerstvých květů. Góvardhan také zajišťuje různé drahé kameny, které Kršna s Balarámou spolu s ostatními pasáčky používají jako ozdoby. Tento

posvátný kopec také poskytuje hluboké jeskyně, ve kterých se Kršna s Balarámou mohou ukrýt před deštěm či přílišným sluncem a Kršna tyto jeskyně také používá při svých intimních láskyplných zábovách se Šrímatí Radhárání.

Góvardhan také dodává speciální druh měkké a krásně vonící trávy pro kravičky, které jsou po ní zdravé a silné a dávají více toho nejkvalitnější mléka, ze kterého je možné vyrobit tolik rozmanitých produktů, jako například jogurt, máslo, sýr a ghee. Po takovém uvážení není divu, že Kršna zastavil



vradžavásí v jejich uctívání Indry a poradil jim uctívat raději kopec Góvardhan.

No a nade vše ostatní, poskytuje kopec Góvardhan nepřehledné množství překrásných míst, na kterých si Šrí Kršna užívá všemožných transcendentálních zábav se svými milovanými gópiami a pasáčky.

Góvardhan jako Nejvyšší Pán Samotný

Védy také říkají, že kopec Góvardhan se neliší od Nejvyššího Pána, Šrí Kršny. Když Čaitanja Maháprabhu navštívil Vradžu v roce 1515, odmítl vylézt na Góvardhan, protože věděl, že Góvardhan se neliší od Pána Kršny. V době slavnosti Annakúta, Kršna samotný prohlásil, že se od Něho kopec Góvardhan neliší:

„Poté přijal Kršna nevidaně obrovskou podobu, aby upevnil víru pasáček z Vradži a prohlásil „Já jsem kopec Góvardhan!“ Snědl všechny obětiny a společně s ostatními vradžavásími se poklonil Góvardhanu, nabízejíce tak poklony sobě Samému. Poté řekl: „Jen se podívejte, jakou přijal tento kopec osobní podobu a udělil nám tak svou milost!“ (ŠB 10.24.35-6)

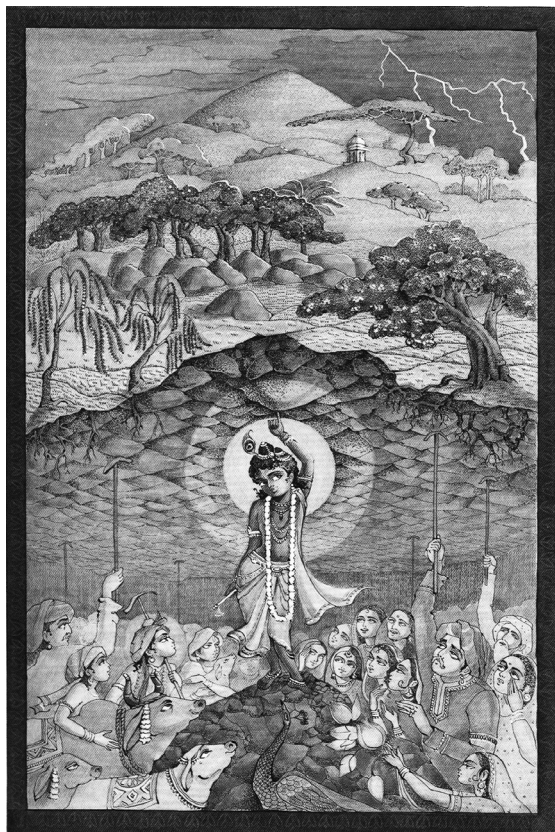
Góvardhana parikrama

(uctívání kopce Góvardhanu Jeho obcházením)

„Ve vzdálenosti dvou jódžanů na západ od Mathury se nachází kopec Góvardhan, největší ze svatých míst. Kdokoli provede Jeho parikramu (obejde Ho) se už nikdy nebude muset zrodit v tomto světě.“ (Várah Purána)

Poté, co Kršna rozmluvil vradžavásím uctívání Indry, poradil jim, aby raději uctívali kopec Góvardhan. Jakmile byla dokončena ceremonie Annakúta (obětování obrovského množství jídla) a vradžavásí nabídli Góvardhanu áratí, vedl Kršna všechny obyvatele Vradži na Góvardhan parikramu. Od té doby byla započata posvátná parikrama kopce Góvardhanu, která je oddanými Pána Kršny vykonávána až do dnešních časů.

Parikrama je dlouhá přibližně 23 kilometrů a při svižném tempu vezme její dokončení přibližně 5-6 hodin. Lidé z celé Indie navštěvují Vradžu, aby moh-



li vykonat Góvardhan parikramu. V příznivé době, jako například na den Guru Purnimy (den odchodu Sanátana Gosvámího) či Góvardhan púdži, obchází kopec Góvardhan i přes půl miliónu lidí. Pro dokončení parikramy není stanoven žádný časový limit. Existují oddaní, kteří vykonávají takzvanou dandavát parikramu. Ta spočívá v tom, že místo obvyčejného obcházení chůzí, provádíte parikramu tak, že složíte plnou poklonu (dandavát) a posunete se právě o délku vašeho těla s nataženými rukama. Poté složíte další takový dandavát a zase se posunete o délku, kam jste dosáhli špičkami svých prstů na ruku. A takto dokončíte celých 23 kilometrů, což zabere několik týdnů i měsíců. Ovšem ten nejuctívější způsob, jak provést parikramu, je takzvaná 108 dandavát parikrama. Provádí se stejným způsobem jako dandavát parikrama, jen s tím rozdílem, že než se posunete o jednu délku svého těla, nabídnete Góvardhanu dandavátů 108. Takoví oddaní většinou přebývají přímo tam, kde skončili parikramu ten den a živí se pouze z almužny, kterou dostanou od kolemjdoucích.

Šest Gosvámích z Vrindávanu vykonávali Góvardhan parikramu pravidelně. Obzvláště Sanátan Gosvámí a Ragunáth dás Gosvámí během doby, co přebývali poblíž Góvardhanu, vykonávali parikramu každý den. Mnoho velkých osobností v naší učednické posloupnosti vykonalo tuto parikramu. Šríla Rúpa Gosvámí doporučuje, ve své knize Mathura Mahátmja, začít parikramu koupelí v Manasí Ganze a shlédnutím božstva Pána Haridévyy, stejně jako to udělal Pán Čaitanja Maháprabhu. Rúpa Gosvámí také říká, že každým krokem ve Vradži získáme stejný benefit, jako bychom navštívili všechna svatá místa v tomto vesmíru a vykonali všechny védské oběti.

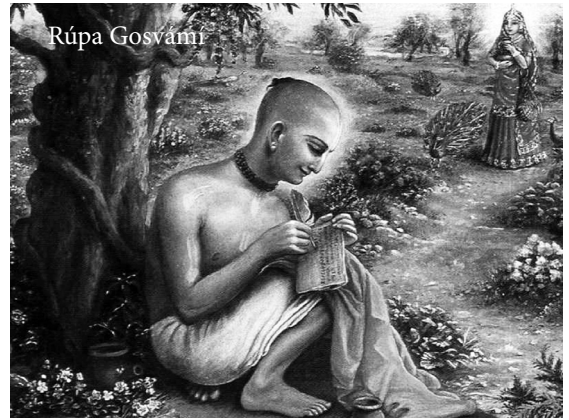
Líla

Kršnovy transcendentální zábavy, které přišel vyjevit nám, podmíněným duším, abychom získali znovu přitažlivost k Jeho osobní službě a společnosti v Jeho věčném sídle Góloce Vrindávan.

(dále viz. ŠB 10.33.36)

Jak již bylo řečeno, na Góvardhanu je mnoho míst, kde Kršna provádí své mnohé zábavy. Gaurí kund je jedním z těchto míst. Zábavu odehrávající se na tomto místě popsal detailně Šríla Rúpa Gosvámí ve své knize Šrí Vidagdha Mádhava.

Jednoho dne se Abhimanju, předpokládaný manžel Šrímatí Radhárání, rozhodl odvést Radhárání do



Rúpa Gosvámí

Mathury a zabránit tak Jejímu kontaktu s Kršnou. Než to udělal, šel požádat o požehnání Purnamási. V šoku z toho, co se právě dozvěděla, povedlo se Purnamási přesvědčit Abhimanju, že to, co slychává o Radhárání s Kršnou, jsou jen povídačky. A pouze jestli přistihne Rádhu s Kršnou ruku v ruce, může poslat Rádhu do Mathury. Abhimanju poté požádal Purnamási, aby zasvětila Rádhu do uctívání bohyň Gaurí deví (manželky pána Šivy), jelikož slyšel, že od té doby co Čandravalí uctívá Gaurí deví, její manžel Góvardhan Mala velice zbohatl.

Poté, co Radhárání vyslechla od Purnamási všechny pokyny ohledně uctívání Gaurí deví, okamžitě se odebrala k chrámu bohyň Gaurí nedaleko Sankaršana kundu. Když však došla na místo, zjevil se tam náhle Kršna a zablokoval jí cestu. Takto vznikla debata mezi Božským párem. Šrímatí Radhárání vynadala Kršnovi, že se tam takto zjevil a odešla sbírat květy pro uctívání do blízkého hájku.



Giri Góvardhan

Mezitím se Abhimanju doslechl, že Rádha s Kršnou jsou spolu u chrámu Gaurí deví. Rychle tam pospíchal i se svou matkou Džatilou, doufajíc, že konečně přistihne Radhárání s Kršnou ruku v ruce. Když Kršna, který je Nadduší v srdcích všech živých bytostí, pochopil co se děje, vstoupil do chrámu Gaurí deví, oblékl si šaty božstva a stoupl si před Gaurí deví. Rádha mezitím vstoupila do chrámu a začala uctívat Gaurí deví. Abhimanju a Džatila pospíchali do

chrámu Gaurí deví, doufající, že přistihnou Rádhu s Kršnou spolu. Když vběhli do chrámu, Abhimanju řekl Radhárání: „Dnes jsme tě přistihli!“ Jak Radhárání uslyšela hlas Abhimanjua, upadla na zem jak tyč. Džatila se zeptala Abhimanjua odkud vychází taková záře. Abhimanju odpověděl, že ta božská záře vychází ze slavného božstva Gaurí deví.

V tu chvíli vešli do chrámu ostatní gópi a chválily Abhimanjua, že zařídil, aby Radhárání uctívala Gaurí deví. „Jen se podívejte!“ řekli gópi, „Gaurí deví je s Radhárání tak spokojená, že vystoupila ze svého božstva a nyní tu stojí před námi!“ Když Abhimanju uviděl Radhárání, jak leží na zemi, zeptal se gópi o jaké požehnání by chtěla Radhárání požádat. Najednou bohyně Gaurí promluvila k Abhimanjuovi: „Ó statečný Abhimanju, Ona se modlí o odstranění velké katastrofy, která visí nad tvou hlavou!“ Abhimanju se plný strachu otázal bohyně, co by jen mohlo být míněno tou katastrofou? Bohyně Gaurí deví požádala Vrindá deví, aby celou situaci vysvětlila. Vrindá deví informovala přítomné a zejména Abhimanjua, že se Král Kamsa chystá useknout Abhimanjuovi hlavu a obětovat ji pozítří Pánu Šivovi. Zhrozená Džatila se okamžitě začala modlit k bohyni Gaurí, aby zachránila jejího syna před takovou katastrofou. V tu chvíli se Šrí Rádha zvedla a začala se modlit ke Gaurí deví o záchranu Abhimanjua. Nicméně Gaurí deví řekla, že není možné vyplnit její prosbu. Radhárání žádala bohyni znovu se sepjatýma rukama, vysvětlující, že by nemohla žít bez svého svamiho (Pána). Bohyně Gaurí odpověděla, že se nikdy moc nezajímala o modlitby ani velkých jogínů a světců, ale Radhárání jí svázala takovou láskou a oddaností, že nemůže její modlitby nevyslyšet. Měla však jednu podmínku – že Radhárání nikdy nepustí Vradžu a vždy bude chodit vykonávat



Góvardhan šila (transcendentální kámen z Góvardhanu uctíváný jako Krišna Samotný)

službu do jejího chrámu. Abhimanju okamžitě slíbil Gaurí deví, že nikdy neodveze Rádhiku z Vradži, a že bude vždy pečlivě vykonávat její púdžu. Džatila poté děkovala a chválila Rádhu za to, že zachránila život jejímu synovi.

Vrindá deví pak řekla Abhimanjuovi, že člověk, který falešně obviní svou věrnou a cudnou ženu z nevěry si zkrátí délku života a bohyně Gaurí mu oznámila, že to je právě Radhárání, jež je zdrojem jeho veškeré štěstěny a že by jí nikdy více neměl nedůvěřovat a podezřívat.

Abhimanju tedy řekl své matce, že by měli jít okamžitě domů a zastavit všechny přípravy, které byly započaty pro poslání Rádhy do Mathury.

Šrí Šrí Rádhika Kršnačandra kí džaj! Šrí Giri Góvardhan kí džaj! Šrí Vradža líla kahání kí džaj!

Zkompiloval: Líla Purušóttama dás



108 dandavát parikrama kolem Govardhanu

Bhaktin program

Představte si, že můžete mít přímý zážitek duchovního světa uprostřed bláznivého velkoměsta. Že můžete na dva měsíce okusit ničím nepřerušovanou duchovní blaženost, že se můžete plně pohroužit do naslouchání o Krišnovi a Jeho opěvování, do služby, studia védských písem a sankírta-nové mise, to vše mezi úžasnými zářivými vaišnavy... Zní to jako pohádka? Ale přesně takový je BHAKTIN PROGRAM!

Na bhaktin program jsem ve skutečnosti chtěla jít už před mnoha lety. Tehdy z toho ale nějak sešlo, a pak už mě ani nenapadlo, že bych mohla jít v nějakých následujících letech. Proč jsem se nakonec odhodlala zúčastnit se letos, je na delší povídání. Pravdou ale je, že jsem se toho trochu bála. Především jsem měla obavy, že to bude příliš „heavy“, dále pak

že budu unavená, že mysl bude bláznit a tak podobně. Na druhou stranu jsem ale tušila, že to určitě bude nevídané dobrodružství. Nakonec jsem si řekla – prostě se zkus na dva měsíce odevzdat, ono ti to neuškodí! No a dopadlo to samozřejmě tak, že mysl se opět ukázala jako špatný našeptávač a všechny obavy jako plané. Cítila jsem se jako ryba ve vodě!

Možnost okusit chrámový život se vším všudy na delší dobu je skutečně nedocenitelná. Denní program bhaktin programu je dost nabitý, což skýtá neobyčejnou příležitost za velice krátkou dobu nasát co nejvíce informací a získat spoustu realizací a inspirace do duchovního života. Pojděte se zúčastnit jednoho takového běžného dne na bhaktin programu!



No. Základem je večerka :-). Abychom mohli brzy vstát, je nutné jít brzy spát a nechat si ujit ponocování v pozdních večerních hodinách náležitých ke kvalitám, které nejsou zrovna nejvyšší. Vstává se tak, aby každý stihl celou džapu (zpívání 16 kol na růženci) do vítání Božstev, takže záleží na tom, jak je kdo rychlý a „ekeha“, ale samozřejmě oddaní vstávají vždy před čtvrtou! Osobně jsem si vychutnávala zpívání džapy před mangala áratí, protože mi přišlo, že tato nejčasnější kola jsou z celého dne nejlepší...

Účastnit se každé ráno mangala áratí je něco tak moc krásného a povznášejícího! Začít každý den sladkým zpěvem ve společnosti oddaných připravených k celodenní službě Krišnovi je neobyčejně inspirující a motivující záležitost. A kolik mají Šrí Šrí Nitái Navadvípačandra druhů pyžámek! :-)

Mít džapu hotovou před vítáním Božstev je geniální věc. Dává to ohromnou sílu a odpadá nahánění koleček přes den, kdy kvalita zpívání bývá všelijaká.

V průběhu džapy je každé ráno krátké intermezzo, kdy se společně učíme verše – víceméně texty písní, které se zpívají během ranního a večerního programu, nejdůležitější a neznámější modlitby a podobně. Učí se sanskrtem a český překlad. Což je úžasné!



Člověk už si dříve samozřejmě tolikrát četl, co přesně znamená všechno to, co zpívá, ale je takový rozdíl umět to skutečně z paměti a moci během programů opravdu meditovat nad významem... prostě dost dobrý!

Tak jaká barva to bude dneska? Áááá...!! Vítání Božstev. Kdy na nás opět láskyplně pohlédnou naši Páni Śrī Śrī Nitái Navadvípačandra, Jejichž milostí a ničím jiným máme tu možnost strávit nějaký čas v Jejich chrámu a snažit se sloužit Jim a Jejich oddaným... Přicházejí další oddaní zblízka i zdaleka a společně se modlíme o milost u Jejich lotosových nohou a o příležitost Jim neustále sloužit. Potom vzdáme úctu tomu, který nám dal příležitost zaměstnat se v oddané službě, o které jsme ještě před pár lety neměli ani ponětí. Džaja Prabhupáda!

Zaznamenala jsem ohromný úspěch – naučila jsem se nespát při přednáškách! :-)) Skutečně, začala jsem nějak víc vychutnávat nektar transcendentálního poznání, popisů Pána a Jeho služebníků, vědy o oddané službě. Víceméně celý Śrīmad Bhágavatam by se dal shrnout asi takto – Krišna je Bůh a my jsme jeho věční služebníci. Tak co víc je třeba ještě říct? Víc a víc, neustále, znovu a znovu chceme našima ušima pít lahodnou smetanu védského poznání, jež je vždy tak čerstvá, svěží, nová, úchvatná a dech beroucí...

Šaríra avidjá jál... :-)) Přijímání prasádam (jídla obětovaného Krišnovi) je jeden z důležitých pilířů našeho duchovního života. Kdo to může popřít? A mít možnost každý den uctívat maháprasádam od Božstev je to nejlepší



očkování proti máje... A blaženost přijímání Pánova prasádam ve společnosti oddaných je vskutku nepopsatelná...

Každý den máme možnost zapojit se do nějaké jednoduché praktické služby. Což je esenciální záležitost. Vždyť se snažíme praktikovat oddanou SLUŽBU, to znamená něco praktického, není to jen suchá teorie. Když člověk musí sklonit hřbet, začíná teprve tak trochu chápat, o čem to všechno je...

Před odpoledním prasádam probíhá jeden z dalších zásadních bodů bhaktin programu - škola. Probírají se tu především praktické záležitosti, aplikace principů védské kultury do našeho každodenního života a její filozofické základy. Dozvíte se, co se jak správně dělá, ale hlavně PROČ. Nejde jen o rituály, za vším je hlubší význam. A v konečném smyslu, tím nejhlubším významem všech praktických činností a usměrnění je vždy myslet na Krišnu a nikdy na Něho nezapomenout...

Harinám sankirtan jagja kí džaj! Každý všední den po odpoledním prasádam se nalodíme do burácejících automobilů a vydáme se vstříc juga dharmě pro tento věk. V ulicích Prahy už čekají stovky a tisíce lidí, aby své životy v hmotném světě dovedli k dokonalosti tím, že uslyší Svaté Jméno, a někteří z nich dostanou i sladkou kuličku nebo dokonce knížku - no co víc si přát? Kázání je esence. Na bhaktin programu máte možnost nejen každý den zpívat v harinámu, ale i střídat se v rozdávání plného košíčku kokosových kuliček. Obě aktivity jsou nanejvýš očišťující...prostě výstřel do duchovního světa! (Letos jsme na harinám vyjeli i do dalších měst toužících po milosti Pána Čaitanji - do Berouna, Kladna a Slaného.)

Přesun flotily oddaných z harinámu do chrámu je záhodno provést co nejrychleji, jelikož od 18.30 začíná další nektarový program, a to sice čtení přímo z Nektaru oddanosti. Takže po příjezdu ze sladkého boje v ulicích někdy stihnete i meloun a sprchu, někdy

jen jedno, někdy ani jedno, ale ať už je to jakkoli, je to prostě extáze... :-)

Poklusem z Nektaru oddanosti do nektaru Gaura aráti. Kírtan! Hop, skok, džaj!!! Extáze pokračuje...

Bhagavad-gíta as it is. Jeden z nejsladších okamžiků dne. Poklidná intimní atmosféra, úzký kruh oddaných, diskutování filozofie, Božstva nám žehnají a jsou s námi dozajista potěšena. Zalykám se štěstím. Je snad něco blaženějšího než tohle...? Kéž to nikdy neskončí!!!

Ještě vyživím své mozkové buňky horkým mlékem a už se přichystáme k odpočinku. Krišna knížka nás ukolébá ke sladkému spánku, jestlipak se nám bude dnes zdát o Krišnovi? A jaká pyžámka budou mít zítra Božstva? Už aby bylo ráno...

Inu, tak to byl takový běžný den bhaktin programu. Tento poklidně dynamický tok každodenního nektaru byl ještě mnohokrát zpestřen návštěvami různých Maharádžů a pokročilých oddaných v chrámu, no a samozřejmě i festivaly Rathajátrou a Padajátrou. Pořád se něco děje. To vědomí Krišny opravdu není nic suchého...

Během bhaktin programu můžete získat úžasnou chuť a inspiraci do praktikování duchovního života. Můžete prohloubit své filozofické pochopení i nabytí více poznání o praktických záležitostech v oddané službě. Získáte spoustu realizací a silnou víru. Cítíte se opravdu IN, že jste součástí Krišnovy rodiny, zažíváte povznášející pocity duchovní spolupráce. Je pravda, že jsem si ke konci bhaktin pro-

gramu trochu stýskala - proč jsem nebyla schopná plně využít takové vzácné příležitosti a opravdu se sebou něco udělat? Proč jsem tolik v máje (iluzi)? Faktem je, že samotný pobyt v chrámu ani nabitý duchovní program nikomu nezaručí, že jeho mysl nebude dlít u hloupostí, ale možnost vzpomínání na Krišnu je bezpochyby nesrovnatelně větší než kdekoli jinde... Takže jsem zrealizovala, že jsem darebák, nicméně že pokud se budu zuby nehty držet ve společnosti oddaných, mám šanci získat jejich milost a tím i milost Krišny. Vskutku, ze všeho nejvíc jsem si na bhaktin programu uvědomila, jak neuvěřitelně blažená a nepostradatelná je SPOLEČNOST ODDANÝCH... Oddaní jsou tak úžasné osoby! Je to neuvěřitelné, jak jsou citliví, jemní, inteligentní a neso- bectí, jak se snaží neustále sloužit a nemyslet na své pohodlí. Mám se ještě hodně co učit. Ale věřím tomu, že v jejich společnosti mám

šanci také udělat nějaký duchovní pokrok.

Ale jak můžete popsat chuť medu? Cokoli o tomto báječném duchovním programu napíšu, bude jen nepatrný odlesk a střípek skutečnosti. Už jsem trochu naměkko. Stručně a jasně - pokud máte tu možnost, nechte stranou všechny obavy a pochyby a zúčastněte se! Že nebudete litovat, je zaručeno!

Organizace bhakta a bhaktin programu je dozajista nelehká záležitost, takže naše poděkování patří všem, kteří se na ní podíleli. Zvláštní díky patří bezpochyby našim „lídrům“ - tedy Rásabiháří déví, která se nám i přes zdravotní těžkosti tolik věnovala a podělila se s námi o své hluboké poznání a realizace, a bhaktin Ivě, která s námi byla prakticky neustále, což bylo jistě velmi vyčerpávající, ale tvářila se u toho tak nadšeně a povzbudivě! :-)





TO NEJLEPŠÍ POŽEHNÁNÍ

Proč jsou Krišnova svatá jména tím největším pokladem.

Někteří lidé sní o nahromadění obrovského bohatství a představují si, co by si koupili, kdyby tak jen měli dost peněz. Štěstí pro ně prchavě závisí na novém autě, velkém domě, diamantovém náhrdelníku.

Mnozí z nás sice řeknou, že „šťěstí za peníze nelze koupit,“ ale opravdu tomu věříme? Pokud to nejsou peníze, tak co potom vyřeší naše tužby? Co je tím největším pokladem, který nám přinese skutečné štěstí? A jak tento poklad získáme?

Šríla Prabhupáda na tyto otázky odpovídá v jednom ze svých významů k veršům, v němž vypráví příběh šťastného bráhmany, který dostal požehnání od Pána Šivy (viz Šrímad Bhágavatam 4.7.6, význam). Příhoda prozrazuje, že to největší štěstí není hmotné, ale duchovní.

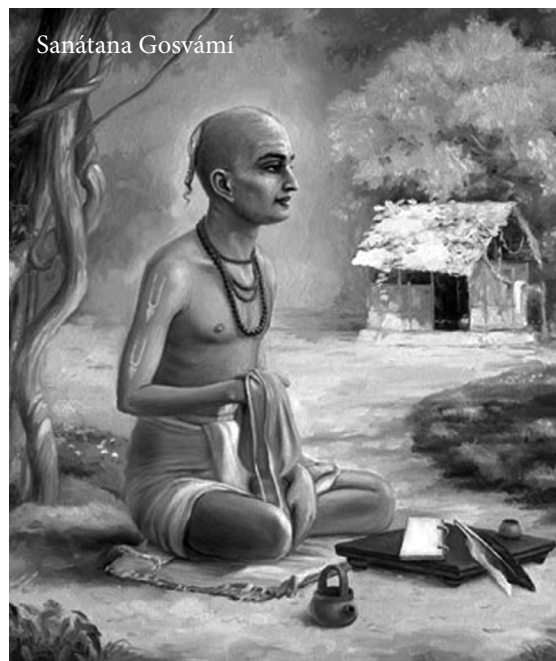
Jeden chudý bráhmana uctíval Pána Šivu, aby získal to nejlepší požehnání, které vyřeší všechny jeho problémy. Pán Šiva je známý jako midhuštama, tj. nejlepší z těch, kdo dávají požehnání, a mnozí materialisté se na něj obracejí, aby vyplnil jejich touhy. Tomuto bráhmanovi však Pán Šiva udělil to nejlepší požehnání pro duchovní život. Poslal bráhmanu za Sanátanou Gosvámím, přímým žákem a blízkým společníkem Šrí Čaitanji Maháprabhua, neboť pouze Sanátana mu mohl dát to nejlepší požehnání.

Když bráhmana přišel za Sanátanou Gosvámím, zjistil, že Sanátana vlastní kámen mudrců, který měl pohozený mezi odpadky. Tento mocný draho-kam dokáže pouhým dotekem proměnit železo ve zlato. Na bráhmanovu žádost mu Sanátana kámen mudrců dal, což bráhmanovi připadalo jako největší požehnání a odcházel uspokojen vyhlídkou na nesmírný finanční úspěch.

Když však bráhmana Sanátanu opustil, začaly v jeho mysli hřodit pochybnosti: Pokud je kámen mudrců skutečně tím největším požehnáním, proč ho tedy Sanátana Gosvámí přechovával mezi odpadky, jako by neměl vůbec žádnou hodnotu? Uvědomil si, že tohle jistě nemohlo být tím, co hledal. Sanátana Gosvámí musí mít ještě nějaký větší poklad.

Bráhmana se vrátil za Sanátanou a otázal se: „Pane, pokud toto je největší požehnání, proč jsi ho potom uchovával mezi odpadky?“ Sanátana odpověděl, že kámen mudrců není největší požehnání. „Ale,“ zeptal se, „jsi připraven ode mne to největší požehnání přijmout?“ Bráhmana dychtivě přisvědčil a Sanátana mu tedy řekl, ať zahodí kámen mudrců do nedaleké řeky Jamuny.

Když se bráhmana vrátil, zasvětil ho Sanátana Gosvámí do Hare Krišna mahá-mantry: Hare Kriš-



Sanátana Gosvámí



ke vzdání se hmotných tužeb. Chceme-li duchovní život a to nejlepší požehnání, nemůžeme se zároveň snažit uspokojit své vlastní smysly. To je jako veslovat v člunu a mít při tom stále spuštěnou kotvu: Bez ohledu na svou námahu se nikam nedostaneme. Podobně, pokud chceme udělat duchovní pokrok, musíme vytáhnout kotvu hmotných tužeb.

Šríla Bhaktivinóda Thákura, jeden z předchozích duchovních učitelů v naší žákovské posloupnosti, podotýká, že skutečným kamenem mudrců je svaté jméno Pána (sanskrtské slovo je čintámani). Ve své knize Harináma Čintámani zmiňuje, že Pánova svatá jména jsou „kamenem mudrců, jenž plní veškerá přání.“ Prostřednictvím jednoduchého procesu poslouchání a zpívání Pánových jmen můžeme získat přímo ten nejvyšší poklad – křišna-prému, čistou lásku k Bohu, konečný cíl života.

Když tedy tento šťastný bráhmana zahodil onen hmotný kámen mudrců kvůli kameni duchovnímu, dosáhl tím vpravdě nejvyššího požehnání: čistou cestu ke Křišnovým lotosovým nohám pod vedením čistého Křišnova oddaného.

Absolutní jméno

Protože je Křišna Absolutní, Jeho jméno, podoba, zábavy, příslušenství a společníci se Mu rovnají. To znamená, že Pán a Jeho neomezené atributy jsou plně přítomny v Jeho jménech, jež jsou zářivá jako slunce. My to nemůžeme vnímat, neboť naše srdce zahalují oblaka materialismu a kalí náš pohled.

Jak můžeme slunce svatých jmen spatřit a obnovit tak své původní postavení Křišnových láskyplných služebníků? Křišna nám říká, abychom se Mu odevdali (Bhagavad-gíta 18.66) a ve Svě nejsoucinnější inkarnaci nám coby Čaitanja Maháprabhu ukazuje, jak to máme udělat. Hlavní metodou je zpívání Křišnových jmen, zejména Hare Křišna mahá-mantry. Pán Čaitanja se zjevil v tomto světě výslovně proto, aby šířil sankirtanové hnutí: společné zpívání svatých jmen Pána. Podle Pána Čaitanji je sankirtan „největším požehnáním lidstvu“ (Šíkšášataka 1). Rúpa Gosvámí (Sanátanův bratr) velebí Čaitanju Maháprabhua jako tu „nejmilosrdnější inkarnaci“, jelikož hojně rozdává čistou lásku k Bohu, Křišna-

na, Hare Křišna, Křišna Křišna, Hare Hare / Hare Ráma, Hare Ráma, Ráma Ráma, Hare Hare. Milostí Pána Šivy dostal bráhmana to největší požehnání ze všech: zpívání svatých jmen Boha ve společnosti čistého oddaného.

Zavržení materialistických tužeb

Onen kámen mudrců představuje hmotné touhy. Když chceme bohatství nebo požitek pro své smysly odděleně od Křišny, sabotujeme tím své duchovní úsilí. Považujeme se za vlastníky svého majetku, který pokládáme za ovoce své vlastní tvrdé práce. Pak k němu začneme být připoutaní a nedaří se nám chápat, že vše pochází od Pána a mělo by to být použito v Jeho službě, pro Jeho potěšení. Proto Ježíš Kristus prohlásil, že je snazší, aby velbloud prošel okem jehly, než aby bohatý člověk vstoupil do království Boha. Jak vysvětluje Šríla Prabhupáda: „Duchovní pokrok jde s hmotnými touhami špatně dohromady.“

Pokyn Sanátany Gosvámího, aby bráhmana zahodil kámen mudrců, představuje výzvu



prému, bez ohledu na kastu, vyznání či barvu pleti. Zve každého, aby přijal výhradní útočiště u svatých jmen.

Transcendentální vlastnosti svatých jmen

Aby nám pomohla rozvíjet připoutanost ke svatým jménům, obsahují védská posvátná písmena mnoho výroků popisujících jejich neomezenou slávu. Padma Purána prozrazuje:

Svaté jméno Krišny je transcendentálně blažené. Dává všechna duchovní požehnání, neboť je samotným Krišnou, rezervoárem veškeré radosti. Krišnov jméno je úplné a je podobou všech transcendentálních nálad. Za žádných okolností to není hmotné jméno a není méně mocné než Sám Krišna. Jelikož

Krišnov jméno není znečištěno hmotnými vlastnostmi, nemůže být nijak zapleteno s májou. Krišnov jméno je vždy osvobozené a duchovní; nikdy není podmíněno zákony hmotné přírody. Je to proto, že jméno Krišny a Krišna Samotný jsou totožní. (Citováno v Čaitanja-čaritamritě, Madhya 17.133)

Všechno, čím je Krišna, je obsaženo v Jeho jménu.

Jak líčí Šríla Bhaktivinda Thákura v Harináma Čintámani, říká Šríla Hari-dása Thákura Pánu Čaitanjovi, že svaté jméno je „tou největší cenností v Krišnově pokladnici, protože v sobě obsahuje celou duchovní sféru“.

V hmotném světě jsou jména pouze zástupná. Šríla Prabhupáda vysvětluje: „Člověk nemůže ochutnat mango jen tím, že opakuje: Mango, mango, mango.“ (Šrímad-Bhágavatam 10.2.36,

význam) Avšak Krišna a Jeho jména jsou identičtí a svrchovaní ve všech ohledech. Pokud do této věci promítáme svůj světský způsob uvažování a stále si myslíme, že je Krišna od Svých jmen oddělený, tak nám uniká pointa. Dokud se vůči svatým jménům dopouštíme přestupku tím, že o nich uvažujeme jako o hmotném zvuku, nemůžeme dosáhnout lásku k Bohu. Když ale Krišnova jména upřímně voláme, On přijde se všemi Jeho transcendentálními vlastnostmi, aby nám tančil na jazyku.

Ke Krišnovi se můžeme snadno přiblížit skrze Jeho jména, jež obsahují veškeré Jeho transcendentální energie (viz Šikšášta 2). Svatá jména nejsou pouhými symboly Krišny, ale jsou Krišnou Samotným. Jsou rovněž prostředkem, jak s Ním navázat kontakt. Jak prohlašuje v Bhagavad-gítě (10.25): „Z obětí jsem zpíváním svatých jmen [džapa].“ Ve skutečnosti je tato oběť tak důležitá, že je hlavním náboženským procesem (juga-dharma) pro tento věk Kali (kali-juga).

Kali-juga obsahuje přemíru nepříznivých vlastností, jako je krátká doba života, nemoci, špatná paměť, snížená inteligence a tělesná síla, a nepatrný zájem o náboženské aktivity. Tyto nedostatky činí duchovní úsilí nadmíru obtížným, nikoli však zcela beznadějným: Jedinou předností Kali-jugy je, že čisté lásky ke Krišnovi můžeme dosáhnout pouhým zpíváním Hare Krišna mahá-mantry. Jak je uvedeno v Brihan-nára-dja Puráně (3.8.126):

*harer nama harer nama
harer namaiva kevalam
kalau nasty eva nasty eva
nasty eva gatir anyatha*

„V tomto věku hádek a pokrytectví je jediným prostředkem k vysvobození zpívání svatého jména Pána. Není žádná jiná cesta. Není žádná jiná cesta. Není žádná jiná cesta.“ Ono opakování zde zdůrazňuje potřebu zpívat jméno Boha. Duchovní cesty předepsané v jiných věcích, jako je džána (kultivace vědění) či jóga (mystická meditace), nás dokonce mohou odklonit od cesty oddané služby Krišnovi, avšak zpívání Hare Krišna nám pomáhá rychle dospět k našemu konečnému cíli. Můžeme překonat všechny překážky a dosáhnout konečného duchovního úspěchu, jímž je návrat zpět domů, zpátky k Bohu.





Kvůli našemu hmotnému znečištění nemůžeme Křišnovu přítomnost v Jeho jménech vnímat. Život za životem jsme putovali hmotným vesmírem v různých druzích těl, ztotožňující ustavičně tělo se svým já, jsouce hnáni za uspokojováním svých věčně žádostivých smyslů. Toto mylné ztotožňování je jako prach usazený na zrcadle a zakrývající náš odraz. Ztratili jsme schopnost rozeznat, kdo jsme (nepatrné duchovní jiskry, Křišnovi věční služebníci), neboť zrcadlo naší inteligence přišlo o svou průzračnost. Křišnova svatá jména jsou však tak čistá a účinná, že všechen tento klamavý prach smývají. Když se z našich materialistických tužeb stanou touhy duchovní, již se nebudeme snažit sloužit svým smyslům a myslí, ale budeme jednat pro Křišnovu potěšení.

Tato proměna je možná pouze díky milosti Křišnových jmen, jež jsou lékem na naši materialistickou nemoc. Rúpa Gosvámí uvádí analogii s člověkem nemocným žloutenkou, který vnímá veškeré chutě, dokonce i cukr, jako hořké. Ironií je, že lékem na žloutenku je cukrkandl či krystalický cukr. Na začátku léčby chutná cukrkandl hořce, avšak pacient brzy získá zpět schopnost vnímat jeho přirozenou sladkost. Tato sladkost zde byla stále, avšak on ji nemohl

vychutnat vlivem žloutenky. Podobně je svaté jméno tou nejsladší věcí ze všech, avšak my to nedokážeme vnímat, jelikož naše vědomí infikovaly hmotné touhy. Musíme vytrvat ve svém zpívání a nakonec naše hmotná nemoc pomine. Na nejvyšší úrovni čistého zpívání (šuddha-náma) budeme sladkost svatého jména vychutnávat nepřetržitě.

Nejvelkodušnější dárce

Bezpříčinná milost Šrí Čaitanji Maháprabhua a Jeho čistých oddaných nám poskytla ten nejsladší, nejcennější poklad svatého jména. Sanátana Gosvámí se tím, že poučil onoho bráhmaṇu o svatém jménu, stal nejvelkodušnějším dárce. Vaišṇava nejenže čistě zpívá svaté jméno, ale také se o zpívání dělí s ostatními. Prahlád Maharádž se například nestaral o své vlastní vysvobození, horlivě však usiloval o vysvobození nesčetských podmíněných duší. Šríla Prabhupáda proto prohlašuje šíření vědomí Křišny za tu nejprospěšnější práci pro společnost. Křišna je vrcholně milosrdný, ale posvátná písma nám říkají, že čistý oddaný, jenž předává Křišnu (či Jeho jména), je dokonce ještě milosrdnější.

A proto musíme s pokorou a vděčností za tuto neuvěřitelnou milost upřímně a vážně přijmout zpívání Křišnových jmen. Musíme se zeptat sami sebe na tutéž otázku, kterou položil Sanátana Gosvámí onomu bráhmaṇovi: Jsme připraveni na to největší požehnání? Pokud chápeme, alespoň intelektuálně, že tím největším požehnáním je Hare Křišna mahámantra, pak ji musíme brát vážně. Jestliže by nám někdo dal zlato nebo diamanty, uchovávali bychom je na bezpečném místě a dělali si starosti, aby nebyly poškozeny či ukradeny. A to i přesto, že jsou tyto věci pouhým dočasným projevem nižší, hmotné energie. Křišnova jména jsou však čistá věčná a plná nekončící blaženosti. Jsou tím největším darem od našeho duchovního učitele, aby nás znovu spojila s naší původní identitou Křišnových věčných služebníků. Měli bychom si jich vážit jako svého nejcennějšího jmění a mít se pečlivě na pozoru před přestupky, jakým je například nepozornost.

Abyste zpívání bylo upřímné, musí být pozorné. Prabhupáda doporučoval, abychom svou mysl soustředili koncentrací na zvuk každého jména v mahá-

mantře. Upřímné zpívání je stejné jako pláč dítěte po jeho matce: nefalšované a naléhavé. Stejně jako bezmocné nemluvně nemáme jiné útočiště než lotosové nohy Krišny a Jeho vnitřní energii Hara (Rád-hárání), a tak se naše zpívání stává prosbou, abychom byli přijati jako Krišňův služebník.

Šrīla Prabhupáda říká, že „bychom měli jednoduše plakat a modlit se, aby nás Pán přijal,“ jak nás tomu učil Čaitanja Maháprabhu Svým vlastním příkladem: „Ó, Krišno, synu Nandy Maharádže, z nějakého důvodu jsem spadl do tohoto oceánu nevědomosti. Vyzdvihni mě z něj prosím a umísti mě jako jeden atomů u Svých lotosových nohou.“ (Šikšášata 5)

Jed světskosti

Jestliže nevyužíváme tento jednoduchý proces naslouchání a opěvování, jsme na tom hůře, než kdybychom byli mrtví: Vědomě pijeme jed. Šrīla Narottama Dása Thákura zpívá: „Ó, Pane, promarnil jsem svůj život. Tím, že jsem získal lidské zrození, ale neuctíval jsem Rádhu a Krišnu, jsem vědomě pil jed.“

Lidské tělo je určeno k duchovnímu rozvoji nad rámec zvířecích sklonů jedení, spaní, páření a obrany. Účelem naší inteligence je rozvoj duchovního poznání tak, abychom v oddané službě pracovali pro potěšení Krišny. Tím můžeme dosáhnout vysvobození ze zdánlivě nekonečného koloběhu rození, smrti, stárí a nemocí, a osobně se sdružovat s Krišnou v Jeho transcendentálním sídle. Nesmíme zmeškat příležitost, kterou nám poskytuje lidská forma života, neboť opravdu pouze nyní máme schopnost poslouchat a zpívat Krišnova jména.

Harináma-sankírtana je ten nejúžasnější poklad a pokud ho nevyužijeme, jsme těmi největšími nešťastníky.

„Poklad božské lásky na Goloce Vrindávaně,“ zpívá Narottama, „sestoupil v podobě společného zpívání svatých jmen Pána Hariho [Krišny]. Proč mne toto zpívání nikdy nezačalo přitahovat? Dnem i nocí spaluje mé srdce jed světskosti a já jsem se nechopil prostředků, jimiž se ho lze zbavit.“

Narottamova slova nás učí, jak bychom měli naříkat nad nedostatkem své víry v Krišnova jména. Nechvějeme-li se v extázi při zvuku Pánova jména, můžeme z toho usuzovat, že je naše srdce tvrdé jako kámen. Narottama říká, že je to vinou „jedu světskosti“: nelítostných tužeb naší mysli a smyslů, které brání našemu úplnému odevzdání sebe sama v Krišnově službě. Protilátkou na tento jed je nepřetržitě zpívání. Pokud jsme upřímní, odstraní Pánova čistá jména naši nevíru a přestupky, abychom se nakonec mohli radovat z toho nejlepšího požehnání jako ze svého nejdrahocennějšího majetku.

Mohiní Rádhá Dēví Dasí získala na Kolumbijské univerzitě v New York City akademický titul v oboru Anglická literatura. Je žákem Jeho Svátosti Gopála Krišny Gosvámího a žije se svým manželem Náradou Riši Dássem v chrámu Hare Krišna v Juhu v indické Bombaji.“

Přeložil: bhakta Ondra Hládek



Šrīla Prabhupáda v kírťanu

NÁN - INDICKÝ CHLĚB



Suroviny:

200 g hladké mouky, prosít

1 lžíce ghí (přepuštěného másla)

1 lžička cukru

1 lžička čerstvých kvasnic

150 ml teplé vody

50 g ghí nebo másla na pomazání
povrchu těsta

1 lžička lněných semínek
trochu soli

Postup přípravy:

Nejdříve připravíme kvásek. Do misky dáme cukr, rozdrobíme kvasnice a rozmícháme je v troše teplé vody. Necháme několik minut působit. Do hluboké mísy prosejeme mouku, uděláme v ní důlek, do kterého přilejeme ghí, sůl a kvásek. Rukama začneme ihned vypracovávat těsto (dle potřeby přidat vodu či mouku.) Pak přemístíme těsto na pomoučňný váł, kde je intenzivně hněteme dlaní vpřed a prsty těsto vracíme zpět, boucháme do něho. Takhle řádíme asi 5 minut, až je těsto hladké a pružné, právě díky již nabobtnalému lepku, kterému jsme svou činností napomohli. Těsto vrátíme do mísy s trochou mouky na stěnách, zakryjeme a necháme 1,5 hodiny v teple kynout, dokud se jeho objem nezdvójnasobí.

Poté těsto přemístíme opět na pomoučňný váł a 2 minuty je opět hněteme rukama. Z těsta pak oddělíme stejné kousky, které vytvarujeme do placek o délce asi 12 - 15 cm a asi 1 cm silné. Typický tvar chleba „nán“ jsou slzy. Na plechu je necháme ještě asi 15 minut nakynout. Placky pečeme prudce v předehřáté troubě při teplotě asi 230°C a stačí k tomu jen asi 7 - 10 minut. Během pečení je jedenkrát obrátíme, potřeme máslem a posypeme lněným semínkem. Nakonec vše obětujeme s láskou Šrí Krišnovi. Podáváme horké v kombinaci s polévkou, zeleninovým pikantním chodem nebo salátem či raitou.

Dobrou chuť!